

Анотація. Розглянуто методичні рекомендації по організації системи планування фінансово-господарської діяльності підприємств ЖКГ, пов'язані з реалізацією функцій окремими центрами фінансової відповідальності.

Ключові слова: житлово-комунальне господарство, система управління, планування, фінансово-господарська діяльність.

Summary. Methodical recommendations on organization of the system of planning of financially-economic activity of enterprises are considered, related to realization of functions by the separate centers of financial responsibility.

Keywords: housing and communal services, control system, planning, financially-economic activity.

УДК631.11

Гончаренко Ірина Василівна,
д.е.н, доцент, професор кафедри світового сільського господарства і ЗЕД
Мороз Тетяна Олегівна
аспірант
Миколаївський національний аграрний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Анотація. У статті визначається суть поняття «сталий соціально-економічний розвиток сільських територій». Визначено та досліджено основні складові механізму сталого соціально-економічного розвитку сільських територій.

Ключові слова: сільські території, сталий розвиток, сталий соціально-економічний розвиток сільських територій, механізм сталого соціально-економічного розвитку, структура механізму сталого соціально-економічного розвитку сільських територій.

Постановка проблеми. Активізація досліджень проблем сталого розвитку сільських територій, спричинена досить складним соціально-економічним станом їх більшості. Зміни, які відбулися в економіці України, пов'язані з формуванням приватної власності на засоби виробництва, реформуванням сільського господарства, суттєво змінили умови функціонування соціальної інфраструктури на селі, загострили проблеми забезпечення розвитку сільських територій, умов проживання та зайнятості жителів села. Найгострішими проблемами на селі залишається поглиблення соціально-демографічної кризи, високий рівень безробіття, занепад соціальної інфраструктури, брак коштів та бідність сільського населення.

Нинішня кризова ситуація, що склалася на селі зумовила необхідність розгляду комплексу теоретичних засад забезпечення сталого розвитку соціальної та економічної сфери сільських територій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З огляду на актуальність визначеної проблеми її дослідженням займалися вітчизняні і зарубіжні вчені. Серед них можна виділити О.М. Онищенко, В.В. Юрчишина, В.М. Єрмоленко, Я.Б. Олійник, О.В. Шубравську. Проте, попри значну наукову зацікавленість, питання забезпечення сталого соціального та економічного розвитку сільських територій потребують подальшого дослідження.

Ціль роботи. Мета пропонованого дослідження полягає в розгляді теоретичних засад функціонування сільських територій та обґрунтування на цій основі механізму їх сталого соціально-економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Тематика розвитку сільських територій незалежно від того, під яким кутом зору вона розглядалася, традиційно знаходиться у центрі уваги наукової громадськості та суспільства, що зумовлено системними кризовими явищами в економічній та соціальній сфері села. До кола зазначених проблем належать і питання побудови механізму розвитку сільських територій, який відповідає кращим світовим стандартам та базується на вітчизняному досвіді їх розвитку.

У ЄС актуальність проблеми розвитку сільських територій почала усвідомлюватися політиками і вченими із середини 1960-х рр. [1]. До цього часу стало зрозуміло, що в комплексному розвитку сільських територій мають потребу передусім первинні сільські території, розміщені навколо сільських адміністративних центрів.

На нашу думку, поняття сільська територія у сучасному розумінні – складне і багатофункціональне утворення. Під таким утворенням ми розуміємо кожну взяту окремо територію поза урбанізованими центрами з специфічною сукупністю об'єктів, що на ній розміщені, функціонують, проявляють свій потенціал і характеризують її як соціально-економічну, природно-кліматичну й виробничо-господарську систему.

Світовий досвід засвідчує, що найбільш оптимальним способом відновлення і достатнього функціонування сільських територій є їх сталий розвиток, який можливий лише за умови подолання соціального занепаду і забезпечення комплексного зростання. Науковці, економісти сталий розвиток сільських територій розглядають як систему організаційних, економічних, політичних і правових заходів, спрямованих на забезпечення пропорційних і одночасних, незворотних і стабільних прогресивних змін у виробничій, соціальній і економічній сферах, що відбуваються пропорційно і одночасно у кожній із складових сільських територій [2].

На нашу думку, сталий розвиток сільських територій - це процес прогресивних змін, які відбуваються пропорційно і одночасно у кожній із систем сільських територій. Його можна трактувати як сукупність дій, які направлені на рівномірне поліпшення соціальних показників (життєвого рівня сільського населення, якості освіти та охорони здоров'я) у відповідності і збалансованості з економічним і соціальним розвитком сільських територій.

Розглядаючи соціальну та економічну складову сталого розвитку сільських територій можна стверджувати що вони взаємопов'язані і невід'ємні частки одного цілого. Сталий соціально-економічний розвиток означає збалансоване, зрівноважене якісне зростання економічних та соціальних параметрів постійними пропорційними темпами з мінімальними втратами для природного середовища, що забезпечує загальний прогрес розвитку сільських територій і найбільший рівень задоволення потреб сільського населення та інтересів держави.

Основною метою сталого соціально-економічного розвитку сільських територій має стати формування життєздатного середовища, покращення якості життя та підвищення рівня соціальної безпеки на основі збалансованого вирішення економічних та соціальних завдань та задоволення потреб нинішнього і майбутніх поколінь сільських жителів.

Для досягнення стабільного, збалансованого економічного зростання сільських територій необхідною умовою є розробка ефективного та дієвого

механізму, що забезпечить функціонування і соціально-економічний розвиток сільських територій.

Ми пропонуємо розглядати такий механізм як цілісну структурно-функціональну систему зв'язків, що складаються між різними елементами самого механізму, регулювання їх взаємодії з метою сталого соціального та економічного розвитку сільських територій. На нашу думку, це цілеспрямована, відповідно до стратегії сталого розвитку система, що являє собою взаємопов'язану сукупність, функцій, принципів, методів, важелів та інструментів функціонування соціально-економічної сфери сільських територій, які дозволяють організовувати, регулювати і координувати процес раціоналізації для досягнення та підтримки оптимально необхідного рівня розвитку.

В механізмі сталого соціально-економічного розвитку сільських територій його дієвість забезпечена такими напрямками розвитку сільських територій, як: правові, організаційні, фінансові, економіко-інноваційні, соціальні, екологічні та інформаційні (рис.1). Побудова визначеного механізму має сприяти підвищенню ефективності і раціоналізації функціонування сільських територій, і як результат сталому соціальному і економічному розвитку.

Отже, формування механізму розвитку сільських територій повинне бути спрямованим на досягнення стратегічної мети – сталого соціально-економічного розвитку сільських територій, і враховувати основні критерії, такі як збалансованість, стабільність, оптимальність, наукова обґрунтованість, комплексність, ощадливість, економіко-соціальна безпека, висока ефективність, не виснажливість, планомірність.

Висновки. Отже, сталий соціально-економічний розвиток сільських територій повинен забезпечити стабільне економічне зростання у взаємодії з соціальними і екологічними системами сільських територій.



Рис.1 Структура механізму сталого соціально-економічного розвитку сільських територій

Література

1. Олійник Я. Б. Соціальний розвиток села і територій сільського типу : навч. посіб. / Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К. : ВГЛ Обрії, 2003. – 128 с., С.74

2. Єрмоленко В.М. Особливості формування категорії "Сталий розвиток сільських територій"/ В. М. Єрмоленко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України.- 2010. -Вип.156.- С.50-59

Аннотація. В статті визначається суть поняття «устойчивое социально-экономическое развитие сельских территорий». Определенно и исследовано основные составляющие механизма устойчивого социально-экономического развития сельских территорий.

Ключевые слова: сельские территории, устойчивое развитие, устойчивое социально-экономическое развитие сельских территорий, механизм устойчивого социально-экономического развития, структура механизма устойчивого социально-экономического развития сельских территорий.

Summary. Essence of concept «steady socio-economic development of rural territories is determined in the article». Certainly and investigational basic constituents of mechanism of steady socio-economic development of rural territories.

Keywords: rural territories, steady development, steady socio-economic development of rural territories, mechanism of steady socio-economic development, structure of mechanism of steady socio-economic development of rural territories.

УДК: 332.12

Дащук Ю. Є.
аспірант,

Луцький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Анотація. У статті проведено групування зацікавлених сторін розвитку рекреаційного потенціалу регіону на основі територіально-галузевого підходу, розглянуто особливості кожної із представлених груп стейкхолдерів, запропоновано методичні підходи до їх класифікації.

Ключові слова: стейкхолдер, рекреаційний потенціал, зацікавлена сторона, розвиток, регіон.